

§ 143

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Sandra Hagmanin valtuustoaloitteesta leikkipuistojen kesätoimin- nan kehittamisestä ja yhdenvertaisuudesta

HEL 2022-004674 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Sandra Hagmanin ym. valtuustoaloitteesta leikkipuistojen kesätoiminnan kehittamisestä ja yhdenvertaisuudesta seuraavan lausunnon:

Leikkipuistojen toiminnan suunnittelu pohjautuu Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja kaupunkistrategiaan. Leikkipuistoissa järjestetään suunnitelmallista ja tavoitteellista avointa varhaiskasvatusta osana helsinkiläisten lasten kasvun ja oppimisen polkua. Leikkipuistot ovat leikki- ja kohtaamispaikka kaikenikäisille. Ohjatut toiminnot pikkulapsiperheille vahvistavat lasten ja vanhemman välistä kohtaamisen iloa ja vuorovaikutusta.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan järjestämisen periaatteena on, että leikkipuistojen palveluverkko vastaa alueiden lapsiperheiden ja koulikäisten lasten kesätoiminnan tarpeisiin mahdollisimman hyvin. Kesällä avoinna olevat puistot sijaitsevat keskeisillä paikoilla, mahdollisimman hyvien kulkuyhteyksien päässä ja puistojen varustetaso sekä mahdollisuudet järjestää monipuolista toimintaa eri-ikäisille lapsille ovat hyvät. Leikkipuistoissa kesällä järjestettäviä toimintoja ovat mm. pikkulapsiperheille suunnatut ohjatut toiminnot (pienen puuhut), ohjattu vauvatoiminta jokaisessa avoinna olevassa puistossa vähintään kerran viikossa, suomen kieltä tutuksi tekevä KesäKaneli-toiminta sekä koululaisille suunnattu päiväleiritoiminta. Lisäksi leikkipuistojen kahluualtaat ovat asiakkaille avoinna.

Leikkipuistoissa järjestettävä kesätoiminta tavoittaa tällä hetkellä varsin hyvin leikkipuistojen alueilla asuvia lapsiperheitä ja koululaisia. Leikkipuistojen kesätoiminnassa tilastoitiin 114 963 käyntiä kesällä 2021.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan suunnittelun pohjalla on edellisten kesien asiakasmäärätiedot, asiakaspalautteet sekä tiedot auki olleista leikkipuistoista. Kaupunkilaisilla on mahdollisuus kommentoida ehdotettua suunnitelmaa. Kaupunkilaisilta saatujen kommenttien perusteella kesäajan toiminnan suunnitelmaan tehdään mahdolliset muutokset. Varhaiskasvatusjohtaja tekee päätöksen auki pidettävistä ja suljettavista leikkipuistoista.

Kesällä 2022 on suunniteltu pidettäväksi auki koko tai osan kesää 48 leikkipuistoa. Vuonna 2021 koko kesän auki oli 34 leikkipuistoa ja vuonna 2020 koko kesän auki oli 32 leikkipuistoa. Kesälle 2022 tavoitteena on ollut pitää suurempi osa leikkipuistoista auki edes osan kesää, jotta kesäajan leikkipuistotoimintaa on tarjolla mahdollisimman monella alueella vähintään osan kesästä.

Kesäaikana avoinna olevien leikkipuistojen määrän lisäämisen keskeisenä haasteena on henkilöstöressurssien riittävyys. Leikkipuistoissa on kesätoiminnan aikana useita erilaisia toimintoja, joihin tulee kiinnittää henkilöstöä. Leikkipuistojen henkilöstön loma-ajan suunnittelu vaikuttaa käytettävissä olevan henkilöstön määrään. Lisähenkilöstöä voisi saada hyödyntämällä Helsingin kaupungin 16-17-vuotiaita kesänuoria ja miettiä, miten heidän työpanostaan voitaisiin hyödyntää osana leikkipuistojen kesätoiminnan järjestämistä.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan määrää ja laatua kehitettäessä on arvioitava auki olevien puistojen määrää suhteessa niissä järjestettävään ohjattuun toimintaan kuten koululaisten päiväleireihin ja pikkulapsiperheiden puuhiin. Puistoja voidaan avata enemmän, jos ohjattua toimintaa järjestetään puistoissa vähemmän. Lisäksi kaikkien puistojen varustelutasoa on kehitettävä niin, että niissä on mahdollista järjestää kesätoimintaa.

Kesäajan toiminnan laatua tulee jatkossa kehittää entistä enemmän yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Suunnittelussa ja kehittämisessä tulee osallistaa esimerkiksi päiväkotien, koulujen, nuorisotalojen tai kolmannen sektorin osaamista. Leikkipuistojen kesäajan toiminnan kehitystyön keskiössä on vuorovaikutus kaupunkilaisten kanssa. Palautetta ja palautteen huomioimista leikkipuistojen kesätoiminnan sisältöjen suunnittelussa sekä avoinna olevista leikkipuistoista tulee miettiä uudestaan osallisuuden näkökulmasta. Valmiin suunnitelman kommentointi kuntalaisille ei anna riittävää osallisuuden tunnetta. Myös lasten osallistamista suunnitteluun tulee kehittää ja huomioida palveluiden lapsivaikutukset.

Leikkipuistojen piha-alueet ja leikkivälineet osassa puistoja tarvitsevat uudistamista kesätoiminnan näkökulmasta. Kesäajan toimintavälineiden päivittämiseen ei ole varattu erillistä määrärahaa. Osallistavan budjetoinnin kautta on saatu osaan leikkipuistoja lisää pyöriä ja välineistöä.

Kesäisin leikkipuistoissa tarjotaan maksutonta kesäruokailua alle 16-vuotiaille lapsille ja nuorille. Kesällä 2021 leikkipuistoissa ruokaili alle kouluikäisiä lapsia 47 118 ja kouluikäisiä 58 200 lasta, yhteensä ruokailijoita oli 105 318. Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuk-

siltaan hyvin moninainen ja listan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan puistotarjoiluun hyvin soveltuvista ruoista, kuten keitoista, puuroista ja padoista.

Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-sällä 2021. Määrää on syytä lisätä entisestään, sillä kasvisruoka käy useimmille lapsille, siinä missä eläinperäinen tai esimerkiksi sian lihaa sisältävä ruoka rajaa ison osan helsinkiläisiä lapsia puistoruokailun ul-kopuolelle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti leikkipuistojen kesäajan toiminnan kehittämiseen. Vuoden 2022 talousarviossa ei ole varattu määrärahoja leikkipuistojen kesätoiminnan laajentamiseen.

Käsittely

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään kohdan (8) loppuun:

"Lisäksi kaikkien puistojen varustelutasoa on kehitettävä niin, että niis-sä on mahdollista järjestää kesätoimintaa."

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Vesa Korkkulan vastaehdo-tuksen mukaan muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Kohdan (11) sisältämä osuus:

"Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-sällä 2021. Tämän hetken ruokailijatilastojen perusteella kasvisruokaili-joiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin. Kasvisruokapäiviä on vuoden 2022 kesäruokailussa 1-2 kertaa viikos-sa."

Korvataan seuraavasti:

"Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-sällä 2021. Määrää on syytä lisätä entisestään, sillä kasvisruoka käy useimmille lapsille, siinä missä eläinperäinen tai esimerkiksi sian lihaa sisältävä ruoka rajaa ison osan helsinkiläisiä lapsia puistoruokailun ul-kopuolelle."

Kannattaja: Sini Korpinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kohdan (11) sisältämä osuus:

"Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-
veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-
sällä 2021. Tämän hetken ruokailijatilastojen perusteella kasvisruokaili-
joiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin.
Kasvisruokapäiviä on vuoden 2022 kesäruokailussa 1-2 kertaa viikos-
sa." Korvataan seuraavasti:

"Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoi-
veiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa ke-
sällä 2021. Määrää on syytä lisätä entisestään, sillä kasvisruoka käy
useimmille lapsille, siinä missä eläinperäinen tai esimerkiksi sian lihaa
lisältävä ruoka rajaa ison osan helsinkiläisiä lapsia puistoruokailun ul-
kopuolelle."

Jaa-äännet: 1

Pia Kopra

Ei-äännet: 12

Ted Apter, Jussi Chydenius, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Emma
Kari, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Petra Malin, Markku Rantahalvari,
Nasima Razmyar, Mirita Saxberg, Ozan Yanar

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Vesa Korkkulan vastaehdo-
tuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 12-1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Petteri Räisänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 20349
petteri.j.raisanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 30.03.2022 Hagman Sandra Leikkipuistojen kesätoi-
minnan kehittäminen ja yhdenvertaisuus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Sandra Hagmanin ym. valtuustoaloitteesta leikkipuistojen kesätoiminnan kehittämisestä ja yhdenvertaisuudesta seuraavan lausunnon:

Leikkipuistojen toiminnan suunnittelu pohjautuu Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja kaupunkistrategiaan. Leikkipuistoissa järjestetään suunnitelmallista ja tavoitteellista avointa varhaiskasvatusta osana helsinkiläisten lasten kasvun ja oppimisen polkua. Leikkipuistot ovat leikki- ja kohtaamispaikka kaikenikäisille. Ohjatut toiminnot pikkulapsiperheille vahvistavat lasten ja vanhemman välistä kohtaamisen iloa ja vuorovaikutusta.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan järjestämisen periaatteena on, että leikkipuistojen palveluverkko vastaa alueiden lapsiperheiden ja koulikäisten lasten kesätoiminnan tarpeisiin mahdollisimman hyvin. Kesällä avoinna olevat puistot sijaitsevat keskeisillä paikoilla, mahdollisimman hyvien kulkuyhteyksien päässä ja puistojen varustetaso sekä mahdollisuudet järjestää monipuolista toimintaa eri-ikäisille lapsille ovat hyvät. Leikkipuistoissa kesällä järjestettäviä toimintoja ovat mm. pikkulapsiperheille suunnatut ohjatut toiminnot (pienien puuhut), ohjattu vauvatoiminta jokaisessa avoinna olevassa puistossa vähintään kerran viikossa, suomen kieltä tutuksi tekevä KesäKaneli-toiminta sekä koululaisille suunnattu päiväleiritoiminta. Lisäksi leikkipuistojen kahluaaltaat ovat asiakkaille avoinna.

Leikkipuistoissa järjestettävä kesätoiminta tavoittaa tällä hetkellä varsin hyvin leikkipuistojen alueilla asuvia lapsiperheitä ja koululaisia. Leikkipuistojen kesätoiminnassa tilastoitiin 114 963 käyntiä kesällä 2021.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan suunnittelun pohjalla on edellisten kesien asiakasmäärätiedot, asiakaspalautteet sekä tiedot auki olleista leikkipuistoista. Kaupunkilaisilla on mahdollisuus kommentoida ehdotettua suunnitelmaa. Kaupunkilaisilta saatujen kommenttien perusteella kesäajan toiminnan suunnitelmaan tehdään mahdolliset muutokset. Varhaiskasvatusjohtaja tekee päätöksen auki pidettävistä ja suljettavista leikkipuistoista.

Kesällä 2022 on suunniteltu pidettäväksi auki koko tai osan kesää 48 leikkipuistoa. Vuonna 2021 koko kesän auki oli 34 leikkipuistoa ja vuonna 2020 koko kesän auki oli 32 leikkipuistoa. Kesälle 2022 tavoitteena on ollut pitää suurempi osa leikkipuistoista auki edes osan kesää, jotta kesäajan leikkipuistotoimintaa on tarjolla mahdollisimman monella alueella vähintään osan kesästä.

Kesäaikana avoinna olevien leikkipuistojen määrän lisäämisen keskeisenä haasteena on henkilöstöresurssien riittävyys. Leikkipuistoissa on

kesätoiminnan aikana useita erilaisia toimintoja, joihin tulee kiinnittää henkilöstöä. Leikkipuistojen henkilöstön loma-ajan suunnittelu vaikuttaa käytettävissä olevan henkilöstön määrään. Lisähenkilöstöä voisi saada hyödyntämällä Helsingin kaupungin 16-17-vuotiaita kesänuoria ja miettiä, miten heidän työpanostaan voitaisiin hyödyntää osana leikkipuistojen kesätoiminnan järjestämistä.

Leikkipuistojen kesäajan toiminnan määrää ja laatua kehitettäessä on arvioitava auki olevien puistojen määrää suhteessa niissä järjestettävään ohjattuun toimintaan kuten koululaisten päiväleireihin ja pikkulapsiperheiden puuhiin. Puistoja voidaan avata enemmän, jos ohjattua toimintaa järjestetään puistoissa vähemmän.

Kesäajan toiminnan laatua tulee jatkossa kehittää entistä enemmän yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Suunnittelussa ja kehittämisessä tulee osallistaa esimerkiksi päiväkotien, koulujen, nuorisotalojen tai kolmannen sektorin osaamista. Leikkipuistojen kesäajan toiminnan kehitystyön keskiössä on vuorovaikutus kaupunkilaisten kanssa. Palautetta ja palautteen huomioimista leikkipuistojen kesätoiminnan sisältöjen suunnittelussa sekä avoinna olevista leikkipuistoista tulee miettiä uudestaan osallisuuden näkökulmasta. Valmiin suunnitelman kommentointi kuntalaisille ei anna riittävää osallisuuden tunnetta. Myös lasten osallistamista suunnitteluun tulee kehittää ja huomioida palveluiden lapsivaikutukset.

Leikkipuistojen piha-alueet ja leikkivälineet osassa puistoja tarvitsevat uudistamista kesätoiminnan näkökulmasta. Kesäajan toimintavälineiden päivittämiseen ei ole varattu erillistä määrärahaa. Osallistavan budjetoinnin kautta on saatu osaan leikkipuistoja lisää pyöriä ja välineistöä.

Kesäisin leikkipuistoissa tarjotaan maksutonta kesäruokailua alle 16-vuotiaille lapsille ja nuorille. Kesällä 2021 leikkipuistoissa ruokaili alle kouluikäisiä lapsia 47 118 ja kouluikäisiä 58 200 lasta, yhteensä ruokailijoita oli 105 318. Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja listan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan puistotarjoiluun hyvin soveltuvista ruoista, kuten keitoista, puuroista ja padoista. Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli 1-2 viikossa kesällä 2021. Tämän hetken ruokailijatilastojen perusteella kasvisruokailijoiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin. Kasvisruokapäiviä on vuoden 2022 kesäruokailussa 1-2 kertaa viikossa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti leikkipuistojen kesäajan toiminnan kehittämiseen. Vuoden 2022 talousarviossa ei ole varattu määrärahoja leikkipuistojen kesätoiminnan laajentamiseen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Sandra Hagmanin ja 17 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta koskien leikkipuistojen kesätoiminnan kehittämistä ja yhdenvertaisuutta. Lausunto tulee antaa 14.6.2022 mennessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Petteri Räisänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 20349
petteri.j.raisanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 30.03.2022 Hagman Sandra Leikkipuistojen kesätoiminnan kehittäminen ja yhdenvertaisuus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Varhaiskasvatuksen päälliköt

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.05.2022 § 123

HEL 2022-004674 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

31.05.2022 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Jussi Chydenius: Pyydän asian pöydälle.

14.06.2022

Asia/6

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Jussi Chydenius ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Petteri Räisänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 20349
petteri.j.raisanen(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 27.04.2022 § 18

HEL 2022-004674 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon

Mikäli kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tilaa Palvelukeskus Helsingiltä leikkipuistoruokaa useampaan leikkipuistoon, on Palvelukeskuksella edellytykset tuottaa ko. palvelu. Palvelukeskuksella on mahdollisuus toimittaa myös kasvisruokaa. Mikäli tarjotaan kahta ruokavaihtoa ja toisen vaihtoehdon määrä on pieni, riskinä on lämpötilojen lasku alle omavalvonnassa määritellyn lämpötilarajan.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Risto Paavola

Lisätiedot

Aulikki Johansson, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27131
aulikki.johansson(a)hel.fi